Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti 1/2013

Pääkirjoitus

Henrik Perret
8.2.2013

Haastettu kirkko

Näinä hajaannuksen aikoina on jotakin, joka yhdistää lähes kaikkia Suomen evankelisluterilaisen kirkon piirejä. Voimme tietenkin toivoa, että usko Kristukseen olisi se asia, joka yhdistää kaikkia. Tulee kuitenkin muistaa, että vain Kristus itse tuntee omansa. Kirkon nelivuotiskertomus kertoo asiasta, josta kaikki ovat varmasti samaa mieltä: kirkko on *haastettu kirkko*.

On helppo todeta, että kirkolla on haasteita. Mutta kun mietitään, kuka ja mikä on haastanut kirkon, ei asiasta ollakaan yhtä yksimielisiä. Vastauksen löytäminen on paljon vaikeampaa.

Suomalaisten elämässä tapahtuneet suuret muutokset ovat ilmeisen suuri haaste. Kirkkoonkuulumisprosentti on vuosien mittaan vähentynyt melkoisesti. Vuonna 2012 kuului kirkkoon 76,4 % kansasta, mutta alueelliset erot ovat suuria. Helsingissä kirkkoon kuuluu vain noin 60 % väestöstä. On seurakuntia, joihin kuuluu vain noin 50 % eli vain noin joka toinen.

Tutkimustuloksen eri puolia voi tietenkin painottaa monella tavalla. Kirkon viralliselta taholta kuulee usein, että yli neljä miljoonaa suomalaista kuuluu kirkkoon. Asian toinen puoli kuitenkin on, että lähes puolitoista miljoonaa suomalaista ei kuulu kirkkoon.

Täytyy myös uskaltaa kysyä muitakin kysymyksiä kuin kirkon jäsenyyttä. Kuinka monet osallistuvat jumalanpalveluksiin ja seurakuntien muuhun toimintaan, ja kuinka monella on todellinen kristillinen vakaumus.

Tilastot paljastavat suurta huolta aiheuttavan asian, joka koskee nuoria ihmisiä. Tilastojen käyrät syöksyvät jyrkästi alas kahdeksantoistavuotiaiden kohdalla. Kun monet 18-vuotiaat eroavat kirkosta, se tulee ennen pitkää vaikuttamaan radikaalisti kasteiden määrään ja rippikouluun osallistumiseen.

Kristinuskon tulevaisuus maassamme on suuren haasteen edessä. Nämä 18-vuotiaat, jotka nyt eroavat suurin joukoin kirkosta, ovat samoja nuoria, jotka ovat muutamaa vuotta aikaisemmin käyneet rippikoulun. Noin puolet heistä on lisäksi ollut vuoden tai pari mukana isoskoulutuksessa ja rippikoulujen isosina. Mielestäni on vakava asia, että kirkko menettää ne nuoret, jotka kirkon työ on tavoittanut vain muutamaa vuotta aikaisemmin.

Mistä tämä johtuu? Kirkon tutkimuskeskuksen tutkimukset osoittavat myös valitettavan selvästi, että usko kirkon keskeisiin opinkohtiin on vähentynyt merkittävästi.

Tämän todellisuuden kohtaaminen on minulle vakava asia. Kun aloin aikanaan opiskella teologiaa, kuului yli 92 % suomalaisista kirkkoon. Silloinkin oli osallistuminen kirkon toimintaan kuitenkin melko vähäistä.

Tärkein johtopäätös kaikesta tästä on, että kirkon olisi oltava ”missionaarinen kansankirkko” , kuten Miikka Ruokanen ilmaisi STI:ssä pidetyssä paneelissa. Suomesta on tullut lähetyskenttä! Suomalaiset tarvitsevat nyt ennen kaikkea ilosanomaa Jeesuksesta. Evankeliumin julistaminen on kirkon tärkein haaste. Julistamisella en tarkoita vain ”saarnaamista”, vaan sitä, että evankeliumi viedään tämän ajan ihmisille sanoin, sävelin ja elämän kautta.

Ennen kuin Jeesus antoi lähetyskäskyn, Hän kysyi Pietarilta: ”Rakastatko sinä minua? Olenko minä sinulle rakas?” Kun Pietari kuuli Jeesuksen kysymyksen kolmannen kerran, hän tuli surulliseksi ja vastasi: ”Sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Silloin hän sai Jeesukselta tehtävän: ”Kaitse minun lampaitani!”

Jeesuksen kaste- ja lähetyskäskyn pohjalta lähetys- ja evankelioimistyötä voidaan tehdä sekä omassa maassamme että muissa maissa. Tämä on kirkon suuri haaste sekä meillä Suomessa että maailmanlaajuisesti.

Tähän liittyy myös STI:n tärkein haaste: kouluttaa ja varustaa teologeja niin, että he voivat ruokkia Kristuksen lampaita. Silloin lähetystehtävästä, evankeliumin julistamisesta kaikille luoduille tulee tärkeää.

On lähdettävä liikkeelle ja oltava todistajana. Seurakunnissa ja järjestöissä ei tulevaisuudessa voi enää olla nykyistä määrää kokoaikaisia työntekijöitä tai ylipäätään palkattuja työntekijöitä. Kaikki kristityt voivat kuitenkin olla mukana Jumalan valtakunnan työssä. Aikamme haasteisiin vastaaminen vaatii paljon aikaa ja rukousta. Myöskin taloudellista tukea tarvitaan. Olen vakuuttunut siitä, että vain sellaiset työmuodot voivat toteutua, joita me kristityt olemme valmiit tukemaan taloudellisestikin. Samalla kun mahdollistamme tuellamme paimenten ja raamattuopettajiemme palkkaamisen, annamme itsemme Herralle. Haasteet ovat myös mahdollisuuksia.

Jeesus kysyy meiltäkin: ”Rakastatko sinä minua?” Ja sinun tulee vastata, ei vain sanoin vaan myös elämälläsi: tottele ja lähde liikkeelle!

Kuva: Hilpi Jenu

STI:n 25-vuotistaivalta juhlittiin Tuomiokirkon kryptassa 19.1.2013

Tekstit: Timo Eskola, kuvat: Hilpi Jenu

Juhlista on paljon kuvia STI:n internetsivuilla www.sti.fi valikossa Kuvagalleria uusi.

Tuomiokirkon kryptassa juhlittiin instituutin 25 vuoden taivalta. Mukaan oli kutsuttu instituutin vanhoja työntekijöitä ja vastuunkantajia. Ensimmäinen pääsihteeri Eero Junkkaala muistutti siitä, että järjestöt halusivat alusta lähtien vahvistaa tulevien pappien koulutusta ja sitoutumista raamatulliseen evankeliumiin. Tämä näky on säilynyt.

Rovasti Henrik Perret (vas.) on johtanut STI:n toimintaa jo kuuden vuoden ajan. Puolisonsa Ann-Kristinen kanssa hän näyttää laulamisen mallia nuorille juontajille, Miina Hakoselle ja Tomas Garaisille, joiden kuva on myös Kulmakiven kannessa.

Juhlassa kiitettiin myös instituutin pitkäaikaisia työntekijöitä. Sihteeri Kirsi Sell on toiminut STI:ssä itse asiassa kauemmin kuin yhdistys on ollut virallisesti olemassa. Yhdessä Eero Junkkaalan kanssa hän osti toimistoon ensimmäiset kynät ja kumit ja alkoi rakentaa hallinnon sekä kirjanpidon kokonaisuutta. Vuosien varrella opiskelijat ovat oppineet tuntemaan Kirsin instituutin ”äitinä”, joka huolehtii myös lukemattomista käytännön asioista, aina lehtien taittamista ja erilaisten julkaisujen tekemistä myöten. Kiitoksia olivat jakamassa pääsihteeri Henrik Perret (kesk.) ja Suomen Raamattuopiston toiminnanjohtaja, pitkäaikainen hallituksemme jäsen Timo Junkkaala.

Musiikki on vuosien mittaan ollut STI:n nuorille erityisen tärkeätä. Se on nähty monissa konserteissa eri aikakausina. Juhlissa tätä perinnettä jatkoi instituutin entisten ja tulevien työntekijöiden lasten johtama yhtye. Soittamassa Tuomas ”Villen poika” Auvinen (vas.) sekä hänen puolisonsa, sellisti Mari-Kaisa (o. s. Huhtinen). Keskellä kitaran varressa Pro Fide -yhtyeen solisti Ossi Mäki-Reini.

Kirsin kokoamat taulut eri ikäluokkien kuvista olivat juhlassa suuren mielenkiinnon kohteena. Sieltä moni löysi joko oman kuvansa tai jopa vanhempiensa kuvan STI:n luennolla. Instituutin opetukseen on vuosien varrella osallistunut ainakin tuhat eri opiskelijaa. Satoja heistä tapaatte nykyään paikallisseurakuntien työntekijöinä, koulujen uskonnonopettajina tai järjestökentän pappeina, lehtoreina ja saarnaajina. Juhlavuonna iloitsemme siitä panoksesta, jonka STI on tähän mennessä voinut antaa kirkon työlle.

Emerituspiispa Olavi Rimpiläisen tervehdys STI:n 25-vuotisjuhlassa

Aloitan kaukaa ja päädyn viimeiselle tuomiolle.

Kuusikymmentä vuotta sitten lehtori Kaarlo Pelkonen, opettajani Kuopion Yhteiskoulussa, konfirmoi ison joukon meitä iltarippikoululaisia Kuopion tuomiokirkossa. Siihen aikaan ympäristön maaseutupitäjistä oli tultava Kuopion lukioihin, jos halusi opintiellä jatkaa. Siinä yhteydessä hoitui rippikoulukin mukavasti. Siilinjärveläisestä maalaispojasta tuomiokirkko oli kyllä melko mahtava kirkko. Jumalanpalveluksen aikana katse kierteli yksityiskohdissa ja pysähtyi kuorissa olevaan suurin kirjaimin kirjoitettuun tekstiin: ”*Ave crux, spes unica*.” Lauseen sitten lehtorimme puheessaan suomensikin: ”Terve risti, ainoa toivo.”

Siinä oli helposti muistettavassa muodossa siihenastisen elämäni ja sen jälkeisen elämäni ja varsinkin näiden viimeisten kierrosten kaikkein tärkein asia. Vähäisen elämäni varsinainen kysymys on aina ollut syyllisyys, oma syyllisyys, *mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa*. Nykyisin luen joka ilta, jos en satu nukahtamaan, ortodoksista rukousta, jossa pyydetään kristillistä, kivutonta, kunniallista ja rau-

Piispa Olavi Rimpiläinen toimi instituutin ensimmäisenä hallituksen puheenjohtajana vuosikausien ajan. Juhlassa hän jätti herätysliikeväelle evankeliumin ytimeen keskittyvät terveiset: risti – ainoa toivo. Teologian opetuksen tärkein tavoite on kiinnittää nuoret Kristuksen ristin sanomaan ja kouluttaa heitä myös julistamaan tätä toisille. Kuvassa myös juhlien toinen juontaja, Tomas Garaisi.

hallista loppua ja hyvää vastausta Kristuksen peljättävän tuomioistuimen edessä. Kunpa Jumala ei silloin menneisyydestäni nostaisi tietoisuuteeni niin suuria syntejä, että niitä on vaikea uskoa anteeksi.

Vastaus näihin mietteisiin on lopulta aina ollut tuo ”*ave crux, spes unica*”. Me tiedämme, että on useita sovitusopillisia perusratkaisuja. Autuaasti nukkunut Seppo Teinonen, joka nyt odottaa ylösnousemusta vuorenrinteellä Pyhän Neitsyen maan, Andalusian, yläpuolella, opetti meille, että on ainakin kolme pääratkaisua: klassinen, latinalainen ja subjektiivinen. Minulle selkein oli ja on latinalainen. Sen ratkaiseva muotoilija oli Anselm, 1109 kuollut Canterburyn arkkipiispa, joka kanonisoitiin 1494. Kaikki mutkat oikaisten sen sisältö on lyhyesti seuraava: Synneilläni olen ansainnut ajallisen ja iankaikkisen rangaistuksen. Herrani ja Vapahtajani on kärsimisellään ja kuolemallaan kantanut tämän rangaistuksen. Saan olla rangaistuksesta vapaa ja olla synneistäni huolimatta Jumalan oma. Toki olen tämän asian löytänyt mielestäni ennen kaikkea Vanhasta ja Uudesta testamentista. En ymmärrä, miten ilman tätä opinkohtaa yhdestäkään päivästä ja varsinkaan näistä viimeisistä selviäisin. Tämä sisältö on minulle sanoilla ”*ave crux, spes unica*”. Tätä kertomusta en ole koskaan kenellekään kertonut aikaisemmin. Sen tähden sävähdyttikin kummasti, kun ystävät monien vuosieni muistoksi julkaisivat äsken kirjan nimeltä ”*Crux spes unica*”. He osuivat napakymppiin vuosiani ajatellen.

Luther sanoi: ”Yksin risti on minun teologiani.” Hänkin selvästi pitää yhtenä keskeisenä asiana latinalaista sovitusoppia, mutta hänellä on aiheeseen muitakin näkökulmia. Niiden myöntäminen ei saisi kuitenkaan johtaa latinalaisen syrjäytymiseen. Se on kaikkein yksinkertaisin opetus syntisen vanhurskauttamisesta.

Syntisen vanhurskauttaminen on tiukasti sidoksissa Raamatun tekstiin. Yksinkertaisena maalaismiehenä totean, että minulle elintärkeän latinalaisen sovitusopin takuumies viime kädessä ei ole Anselmi, ei Luther, vaan Pyhä Raamattu. Siksi on uhkarohkeaa kyseenalaistaa tavalla tai toisella Pyhä Raamattu. Sen on oltava kaiken teologisen työskentelyn lähtökohta ja perustus.

Rakasta Teologista instituuttia ajatellen se, mitä olen edellä sanonut, ei ole pääsyvaatimus. Soisin kuitenkin, että instituutti ei koskaan lakkaisi pitämästä esillä kaikessa käymässään keskustelussa syntisen vanhurskauttamista ja Pyhän Raamatun arvovaltaa, hyvin yksinkertaisesti ja selkeästi.

Miksi STI on ollut olemassa 25 vuotta?

Timo Eskola

Miksi herätysliikejärjestöt perustivat oman teologisen instituutin 25 vuotta sitten? Selityksiä löytynee monia, ja perusteet varmasti vaihtelevat näkökulmasta riippuen. Perustajien oma käsitys on aina ollut suuria periaatteita ajatellen sama: STI on syntynyt ennen kaikkea raamattukiistan ja teologian sisällön tähden. Herätysliikkeet eivät enää luottaneet siihen raamatuntutkimukseen ja teologian tulkintaan, jonka mukaan yliopistossa koulutettiin tulevia pastoreita. Miten Raamattua tulisi tulkita? Minkälainen teologia palvelee parhaiten ihmisiä luterilaisen perinteemme hengessä? Meidän on jatkuvasti kysyttävä, miten ihminen kohtaa Jumalan? Onko Jumalalla ylipäätään enää mitään viestiä tälle maailmalle?

Teologisesta tavoitteesta

Luterilaisen uskontulkinnan perusteet ovat monille vielä tunnettuja. Esimerkiksi ihmiskäsityksestä opetamme, että ihminen on langennut pois Jumalan yhteydestä. Eroa Jumalasta kutsutaan nimityksellä synti, ja sen olemuksena on itsekeskeinen ja sitoumuksia karttava elämä. Teologinen arvio on aivan yksiselitteinen: langennut ihminen ei voi löytää Jumalaa omien päätelmiensä avulla. Sen sijaan hänen käsityksensä Jumalasta on vääristynyt. Toimipa ihminen sitten yliopistossa paksujen kirjapinojen takana tai seurakunnan arkityössä ihmisiä kohdaten, hän tarvitsee Raamatun ilmoitusteologiaa.

Tästä kasvaa kristillinen pelastusoppi, joka on yhteistä kaikille apostolisille kirkkokunnille. Ihmisen pelastuminen on mahdollista vain sen perusteella, että Jumala ilmoittaa itsensä ihmisille. Inkarnaatio merkitsee Jumalan tuloa ihmiseksi. Jumalan Poika Jeesus Kristus ajautuu äärimmäiseen konfliktiin syntisen maailman kanssa ja hänet surmataan. Jumala antaa Kristuksen sijaisuhriksi koko maailman syntien edestä. Jumala myös korottaa Kristuksen ruumiillisesti kuolleista ja herättää hänet taivaalliseen kuninkuuteen valtaistuimensa oikealle puolelle.

Ilmoitukseen perustuvan teologian julistaminen ei kuitenkaan ole helppoa. Langennut ihminen ei nimittäin omien uskonnonfilosofisten päätelmiensä perusteella hyväksy sanomaa Jumalan Pojan antamasta uhrista. Se on hulluutta, jota niin filosofian kuin yleisuskonnollisuudenkin edustajat väistämättä vastustavat. Siksi teologi joutuu aina taistelemaan myös oman sisäisen kamppailunsa.

Todellinen kiista evankeliumista

Luterilainen teologia on jo vuosikymmenten ajan – Saksassa jo vuosisatojen ajan – saanut kilpailijakseen radikalismin teologian. Se on lähes täydellisesti luterilaisen teologian vastakohta, aivan hämmentävällä tarkkuudella. Teologisen radikalismin ensimmäisen teesin mukaan ihminen ei ole langennut. Käsitys synnistä hylätään, ja sen tilalle tulee yleishumanistinen kasvatusihanne. Tämä periaate voidaan

löytää yhä tänään Suomessa jopa monista teologisen tiedekunnan tenttikirjoista.

Koska tuon käsityksen mukaan mikään ei estä ihmistä rakentamasta johdonmukaisesti omaa jumalakuvaansa, Jumala voidaan radikalismin mukaan löytää ihmisen omien päätelmien avulla. Sitä eivät estä synti tai lankeemus. Tosin tästä ei seuraa yhtä erityistä jumalakäsitystä, vaan monia erilaisia jumalakuvia. Suomalaisessa keskustelussa onkin jouduttu törmäämään mitä erilaisimpiin jumalakuvakirjoihin, joissa ilmoitus ja inkarnaation todellisuus on kiistetty.

Jumalan ja maailman välillä ei radikalismin aatteiden mukaan ole mitään ristiriitaa. Lankeemus ei erota ihmistä Jumalasta eikä aseta ihmistä Jumalan tuomion alle. Jumala tai jumaluus on näille teologeille sen sijaan uskonnonfilosofisen pohdinnan kohde. Olentona hän ei ole pyhä ja oikeudenmukainen tuomari, vaan korkeintaan ihmisen keskustelukumppani ja matkatoveri.

Niinpä moni ei pidä Jeesusta syntien sovittajana tai koko maailman Vapahtajana. Vaikka tämä näkemys tuntuu luterilaisessa yhteydessä lähes käsittämättömältä, se on totta suomalaisessa keskustelussa. Radikalismia edustavien teologien mukaan Jeesus ei ole Jumalan valtakunnan Messias, joka yksin olisi tie ikuiseen elämään.

Kirkon uskon kannalta tämä kokonaisuus on tuhoisa. Radikalismin mukaan luterilainen jumalakäsitys on kokonaan virheellinen. Pappina toimivat radikalismin teologit ehkä vielä viettävät ehtoollista, mutta he katsovat sen kuvastavan vain yhteyttä ja ihmisten välisiä tunneasioita. Radikalismi ei enää tunne sakramenttia. Kiista teologian sisällöstä on siten todellinen. Se ei ole pelkkä näennäinen keskustelu kilpailevista näkemyksistä tai kulttuurisista eroista elämän hahmottamisessa. Sen sijaan kyse on teologian ytimestä: mitä Jumalasta tiedetään, miten Jumala lähestyy ihmistä ja mikä on ihmisen tila suhteessa Jumalaan.

Mitä kirkko tarvitsee?

Miksi teologinen instituutti on siis ollut olemassa 25 vuotta? Aikamme teologisen keskustelun keskellä syy on ilmeinen. Radikalisoitunut teologia ei yritä ainoastaan esittää joitain uusia tulkintoja Raamatun tietyistä yksityiskohdista tai jakeiden selittämisestä. Sen sijaan se pyrkii kääntämään koko teologian tekemisen järjestyksen.

Näin tehdessään teologinen liberalismi jättää kuitenkin aina käsittelemättä maailman radikaalin pahuuden. Uuden suunnan opettajat ovat täysin kyvyttömiä vastaamaan väkivallan ja uskottomuuden kysymyksiin. Sen tähden ne teologisessa mielessä pitävät tyhjää maljaa janoisen huulilla. Ihmisten ahdistus Jumalan ikuisen lain edessä on yhtä kauhistuttava kuin ennenkin. Ihmisen aito syyllisyys ei muutu, koska ihminen ei muutu. Radikaali paha vaatii Jumalan ehdottoman vastauksen: sovituksen. Siksi vain Raamatun omaan opetukseen perustuva sanoma tuo pelastuksen ihmisille.

Teologista instituuttia ja teologista opetusta tarvitaan siksi, että teologiassa säilyisi Kristuksen sovintoveren maku. Ihminen ei toki ole demoni, eikä ketään ole valmistettu helvetin liekkejä varten. Mutta ihmiskunta elää langenneena ja sidottuna syntiin. Tähän raadollisuuteen ei vastaa mikään muu kuin ristin evankeliumi. Ihmisten puolesta uhrattu Jeesus Kristus lahjoittaa täydellisen pelastuksen – *sola fide, sola gratia.*

Aktiiviselle Miina Hakoselle riittää haasteita

Teksti: Jukka Ahonen

Miina Hakonen, 23, on kolmannen vuoden teologian opiskelija, joka miettii teologisten opintojen rinnalle kirjallisuustieteiden opintoja. Toiveissa on äidinkielen ja uskonnonopettajan ura.

Miina Hakonen on kotoisin Pirkanmaan Juupajoelta. Lapsuudessaan hän sai nauttia läheisestä yhteydestä nelilapsisessa perheessä, joka oli mukana pienen paikallisen seurakunnan toiminnassa. Hänen isänsä on toiminut kristillisessä koulussa rehtorina ja luokanopettajana, ja äiti on diakoni. Hengellinen työ kiinnosti Miinaakin. Jo pienenä hän ajatteli lähtevänsä lähetystyöhön, joskaan mitään tiettyä kohdemaata ei ollut suunnitelmissa. Kuitenkin hän ilmoitti jo 11-vuotiaana, että hän aikoo mennä lukemaan teologiaa. Se tuntui luonnollisimmalta tavalta päästä hengelliseen työhön.

Heti lukion jälkeen Miina pyrki opiskelemaan teologiaa, mutta hakupäivänä hän sairastui. Muutkin valintakokeet jäivät vain puolen pisteen päähän siitä, että hän olisi päässyt sisään, joten opiskelupaikkaa ei ollut tarjolla seuraavalle vuodelle. Hän päätti mennä vuodeksi nuorten raamattukurssille Suomen Raamattuopistolle. Tämä vuosi oli todella tärkeä, koska sen aikana hän kasvoi hengellisesti ja sai paljon uskovia ystäviä.

Teologiaa opiskelemaan

Seuraavalla hakukerralla Miina pääsi opiskelemaan Helsingin yliopiston teologiseen tiedekuntaan. Hänen pääaineensa on kirkkohistoria, josta voi hänen mukaansa ammentaa paljon.

– Siinä missä eksegetiikan avulla opitaan tuntemaan Raamattua paremmin, kirkkohistoriassa opitaan tuntemaan paremmin uskovia ihmisiä, jotka ovat painiskelleet Raamatun ja oman aikansa ongelmien kanssa. Monesti nämä ongelmat ovat samoja kuin mitä ihminen nykyäänkin kohtaa. Kristitty joutuu tänäänkin Lutherin tavoin pohtimaan omien näkemyksiensä suhdetta valtakirkon linjauksiin, ja Galileo Galilein tavoin kristittyjen tiedemiesten ja -naisten tarvitsee miettiä uskon ja tieteen yhteensopivuutta. Historia tarjoaa valtavan määrän uskon esikuvia, Miina selittää.

Teologisessa tiedekunnassa opiskeleminen on ollut mukavaa aikaa, mutta Miina on myös huomannut, että pelkkä tiedekunnasta saatava opetus ei riitä hengelliseen työhön valmistautumiseen. Asi-

oita lähestytään pelkästään tieteellisesti ja järkiperäisesti. Siksi on ollut hyvä saada vastapainoa STI:n uskovien yhteisöstä, jossa uskoa lähestytään myös näkymättömänä todellisuutena, jota järki ei tavoita. Tässä ilmapiirissä saa levätä. STI on myös sopivasti yliopiston kupeessa, joten STI:n kirjastosta on näppärää hakea tarvittavia kirjoja, ja päiväkahveillekin on mukava piipahtaa, miten nyt opiskelu ja työvuorot R-kioskilla antavat myöten.

Ollessaan kerran töissä kaupan kassalla Miina huomasi, että sielläkin voi olla valona maailmassa. Ihminen, joka usein tulee väsyneenä tai stressaantuneena kauppaan, voi kokea tulleensa kohdatuksi, jos myyjä kohtelee häntä ystävällisesti.

Vastuutehtäviä STI:ssä

Aktiivinen Miina on mukana STI:n opiskelijaneuvostossa ja aloitti tänä vuonna myös STI:n työvaliokunnan opiskelijajäsenenä sekä hallituksen varajäsenenä. Miina kertoo pyrkivänsä ideoimaan uusia tapoja tavoittaa erilaisia teologian opiskelijoita, jotta myös tiedekunnassa aloittavat voisivat löytää STI:n ja saada siitä tukea opiskelulleen. Miina pitää kevätkaudella kerran viikossa STI:ssä läksyjenlukutuntia. Ajatuksena on, että vanhemmat opiskelijat olisivat nuorempien tukena tentteihin valmistautumisessa ja vaikkapa eksegeettisten analyysien teossa ja alkukielten opinnoissa. Myös Miinan leipomisharrastuksesta on ollut STI:lle iloa.

STI on tarjonnut Miinalle myös mahdollisuuden hioa esiintymistaitojaan sekä fuksiaisten että myös 25-vuotisjuhlien juontajana. Kulmakiven kannessa on kuva juhlan juontajista, Miinasta ja Tomas Garaisista. Miina järjesti juhlissa myös hauskan tietokilpailun, jossa testattiin juhlavieraiden tietoja eri teologian aloilta.

Uusia tuulia

Miina on kuitenkin päättänyt, ettei hän aio jatkaa teologisessa kandidaatin tutkintoa pidemmälle, vaan hakee tänä keväänä hakee lukemaan kirjallisuustieteitä.

– Minulla ei ole ollut pappiskutsumusta. Aion opiskella äidinkielenopettajaksi, mutta teologisista opinnoista voi saada lisäksi uskonnonopettajan pätevyyden. Erityisesti kirjallisuustieteet tuntuisivat vastaavan omia lahjojani, Miina kertoo.

Miina huomauttaa, että kirjallisuustieteet ovat aikaisemminkin toimineet ponnahduslautana kristilliseen vaikuttamiseen. Esimerkiksi C. S. Lewis oli kirjallisuustieteilijä, joka tunnetaan parhaiten Narnia-romaanisarjastaan. Jos kerran kristityt ovat historiassa käyttäneet kirjallisuutta hyväkseen, niin miksei nykyäänkin? Sekin on mahdollinen paikka tuoda esille kristillistä sanomaa.

Paneelikeskusteluja 25-vuotisjuhlien merkeissä

Kuva: Tomas Garaisi

STI:n kevätkausi alkoi yliopiston tiloissa pidetyllä Jason Lepojärven luennolla "Voiko ihmistä rakastaa liikaa? Palvonnan ja epäjumalanpalvonnan ero C. S. Lewisin ajattelussa". Suosittu yliopiston opettaja, tohtorikoulutettava Jason Lepojärvi on Oxfordin yliopiston C. S. Lewis -seuran puheenjohtaja.

Jason Lepojärvi puhui luennossaan mm. siitä, että siinä missä protestantit ovat syyttäneet katolilaisia ja ortodokseja pyhien, erityisesti Marian, liiallisesta rakastamisesta eli epäjumalanpalvonnasta, katolilaiset ja ortodoksit ovat syyttäneet protestantteja pyhien, erityisesti Marian, puutteellisesta rakastamisesta eli rakkaudettomuudesta. Jason Lepojärven mukaan keskustelu pyörii kehää, sillä kaikilta puuttuu selvä käsitys palvonnan, kunnioituksen ja idolatrian luonteesta ja eroista. Lepojärven mukaan C. S. Lewisin rakkauden teologia tarjoaa tärkeitä avaimia lukon avaamiseksi. Suhteessa Mariaan Lewisillä itsellään oli kuitenkin "sokea piste", Lepojärvi uskoo. Jason Lepojärven luentoa seurasi paneelikeskustelu, jossa keskustelijoina oliva Esko Murto (toinen vas.), Jason Lepojärvi ja Emil Anton (oik.). Puheenjohtajana toimi Timo Eskola (vas.).

STIn tiloissa järjestetiin 22.1. toinen paneelikeskustelu, jossa kirkon nelivuotiskertomuksesta *Haastettu kirkko* keskustelivat professori Miikka Ruokanen (vas.), Kirkon tutkimuskeskuksen vt. johtaja Hanna Salomäki ja Espoon hiippakunnan piispa Tapio Luoma. Keskustelusta lähetettiin tunnin pituinen kooste Radio Deissä, ja kooste löytyy myös STI:n internetsivuilta www.sti.fi.
Kuva: Henrik Perret

OPISKELIJAN SUUSTA

puheenvuoro STI:n 25-vuotisjuhlissa

Sain kunnian pitää opiskelijan puheenvuoron, ja vaikka puheenvuoron pitäminen onkin toisaalta aika jännittävää, olen iloinen tästä tilaisuudesta, sillä STI on ollut minulle tosi tärkeä. Kerron jotain minun ja STI:n yhteisestä matkasta kohti tulevaa maisteriuttani.

STI on ollut osa opiskeluelämääni vuodesta 2006 lähtien. Olen ollut sen verran onnellisessa asemassa, että tiesin STI:stä jo ennen teologian ylioppilaaksi päätymistäni. Teimme aikoinaan Kansanlähetysopistolta retken STI:hin, ja sen myötä sinne oli helppo mennä opintojen alkaessa.

Muistelen, että teologian opintojeni alkuvaiheessa Kotimaa-lehteen oli haastateltu Raija Sollamoa, joka totesi, että herätysliikkeistä teologiseen tiedekuntaan tulevat opiskelijat ovat immuuneja yliopistoteologialle. Itselläni on vahva kansanlähetystausta ja sivujuonteita Kansan raamattuseuralta ja Sleyltäkin. En kuitenkaan koe olleeni immuuni, vaan minäkin olen kohdannut omat kriisini, lähinnä Uuden testamentin eksegetiikan kurssin johdosta. Herätysliiketausta ei tehnyt minua immuuniksi, eikä se estänyt epäilysten heräämistä sisimmässäni, kun minulle opetettiin, että Matteuksen evankeliumin Jeesuksen syntymäkertomus on vain Vanhan testamentin ennustusten pohjalta kyhätty tai että Paavali ei oikeasti pitänyt Apostolien teoissa olevia puheitaan. Herätysliiketaustan ja STI:n avulla olen kuitenkin ollut tietoinen siitä, että kaikkea ei tarvitse purematta niellä. Myös Raamatulle uskollista tieteellistä teologiaa on olemassa.

Itse sain STI:n Fuksifoorumin myötä aikoinaan rauhan Uuden testamentin eksegetiikan kurssin aiheuttamaan levottomuuteen – fuksifoorumissa uskalsin oikeasti esittää kysymykseni ääneen. STI on ollut turvallinen paikka kysellä ja pohtia, etsiä ja saada vastauksia. Toivoisin, että yhä useampi teologian opiskelija löytäisi tiensä STI:hin.

Nyt olen jo valmistumisen kynnyksellä, ja valmistunen tänä keväänä. Olen kiitollinen STI:stä: sen hartaushetkistä, kaakaosta, hyvistä luennoista, gradupaikasta, kirjastosta, josta on esimerkiksi löytynyt usein se tarpeellinen oppikirja, johon yliopiston kirjastossa on pitkät jonot. Olen kiitollinen mielenkiintoisista keskusteluista ja väittelyistä, rakkaista ystävistä, yhteisestä naurusta ja itkusta, sekä ihanista STI:n työntekijöistä, jotka ovat aina olleet valmiita tukemaan. Olen kiitollinen siitä, että 25 vuotta sitten perustettiin Suomen teologinen instituutti.

Leena Eerola, teol. kand.

Eero Junkkaala kirjoitti ensimmäisessä Kulmakivessä 1/1988

MIKSI KULMAKIVI

Aurinko oli juuri laskenut Gennesaretinjärven taakse. Istuimme eukalyptuspuiden alla pienen leirintäalueen nurmikolla. Lauloimme ja pidimme iltahartauden. Puhuimme lähellä sijaitsevan kaupungin nimestä: Rosh Pinna tarkoittaa ”kulmakivi”. Muuan juutalainen valtiomies kuuli keskustelumme ja kysyi, mitä me tuosta nimestä puhuimme. Siitä tuli hyvä hetki: suomen-, englannin- ja hepreankielisiä Raamattuja selaten me tutkimme tuota sanaa Raamatusta. Juutalainen mies lähti myöhään kotiinsa taskussaan hepreankielinen Matteuksen evankeliumi. Meidän rukouksemme oli, että hänelle kirkastuisi sieltä Messias, joka kerran tuli omiensa tykö mutta jota hänen omansa eivät ottaneet vastaan.

Psalmin 118 loppujakeet ovat hämmästyttävän Kristus-keskeisiä. Siellä kerrotaan rakentajien hylkäämästä kivestä, josta kuitenkin tulee kulmakivi. Profeetta Jesaja (28:16) kertoo Siionin peruskivestä, joka on koeteltu ja kallis. ”Joka uskoo, se ei pakene”, hän jatkaa. Uudessa testamentissa tästä kivestä puhutaan usein. Jeesus kertoo tähän liittyvän vertauksen juutalaisille (Matt. 21:33–44) ja osoittaa olevansa tämä kulmakivi. Samalla hän on myös kompastuskivi ja loukkauskallio (1. Piet. 2:6–8).

Rakennuksissa kulmakivi oli koko muuta rakennusta tukeva suuri peruskivi. Sen varassa rakennus seisoi, ja sen poisottaminen merkitsi varmaa sortumista. Viime kesän arkeologisissa kaivauksissamme tuli esille kaupungin muuri, jonka viholliset olivat tuhonneet siirtämällä kulmakiven paikoiltaan.

Tällainen on vihollisen taktiikka tänäänkin. Se yrittää kajota kulmakiveen. Tämän mennessä menee kaikki. Kulmakivestä tulee loukkauskivi ja kompastuksen kallio.

Kristus kulmakivenä kestää. Hän on myös huippukivi, johon koko rakennus yläpäässä nojaa (Ef. 2:20–22). Hän on alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen. Rakenna elämäsi tälle perustukselle. Se kestää kaikenlaiset myrskyt ja koettelemukset. Nojaa perustukseen, älä omaan uskoosi. Voit kokea todeksi sanat: ”Silloin vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus lepo ja turvallisuus iankaikkisesti. Minun kansani asuu rauhan majoissa, turvallisissa asunnoissa, huolettomissa lepopaikoissa.” (Jes. 32:17–18)

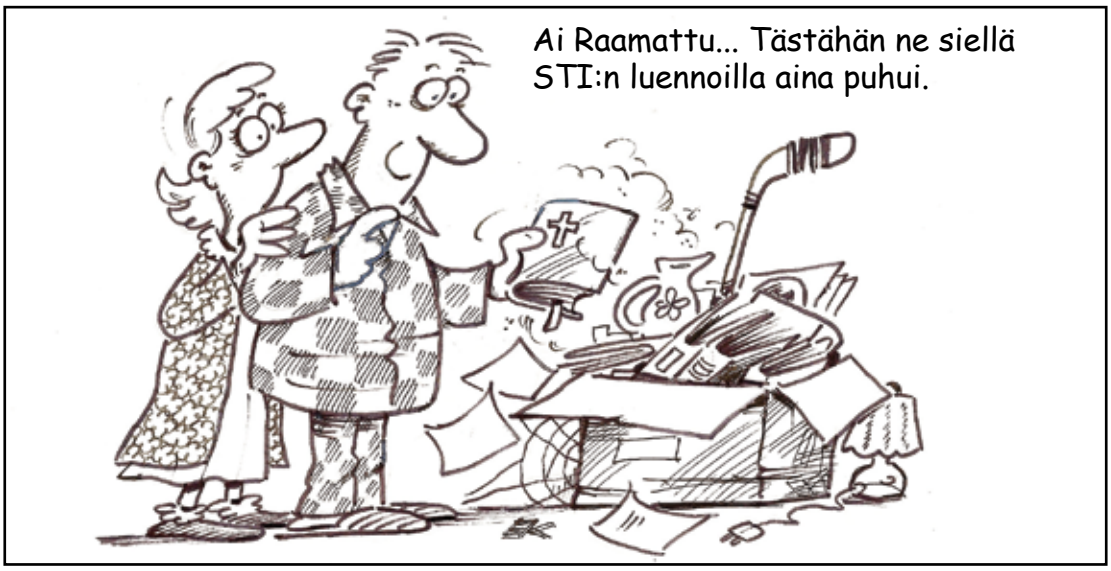

VIERAILUT

Henrik Perret

22.–23.2.	Jeesus-seminaari, Kuhmo
16.3.	Församlingsfakulteten, Göteborg
2.4.	Munkshöjdens kyrka, Hfors
9.4.	SLEF, Helsingfros
15.4.	Petrus församling, Hfors
26.–27.4.	Rauman seurakunta
3.–4.5.	Raamatun punainen lanka Savonlinna

Timo Eskola

27.2.	Evankeliset opiskelijat, Helsinki
13.3.	Tampereen kristillinen opisto
16.4.	Sley, Riihimäki
19.4.	Apologiaforum, Ryttylä

Kiitos STI:n työn tukemisesta

STI toimii lähes täysin ystävien tuen varassa. **Kulmakiven osoitetarran oikeassa yläkulmassa on oma viite**, jota toivomme käytettävän kaikissa tukimaksuissa.

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite
Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin
09 668 9550

Faksi
09 6689 5555

Sähköpostit
sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu
www.sti.fi

Pankkitili
Sampo 800011-564245
FI74 8000 1100 5642 45, BIC DABAFIHH

Työntekijät
pääsihteeri Henrik Perret (gsm 0500 542 542)
tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)
sihteeri Kirsi Sell

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Taitto Kirsi Sell

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy

ISSN-L 2243-0733
ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus. Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa 2020/2011/400 (7.6.2011–6.6.2013)

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja
toiminnanjohtaja Lasse Nikkarikoski

Jäsenjärjestöt
Ev.-lut. Lähetysyhdistys Kylväjä
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

IA
Itella Posti Oy
Itella Green
. D022

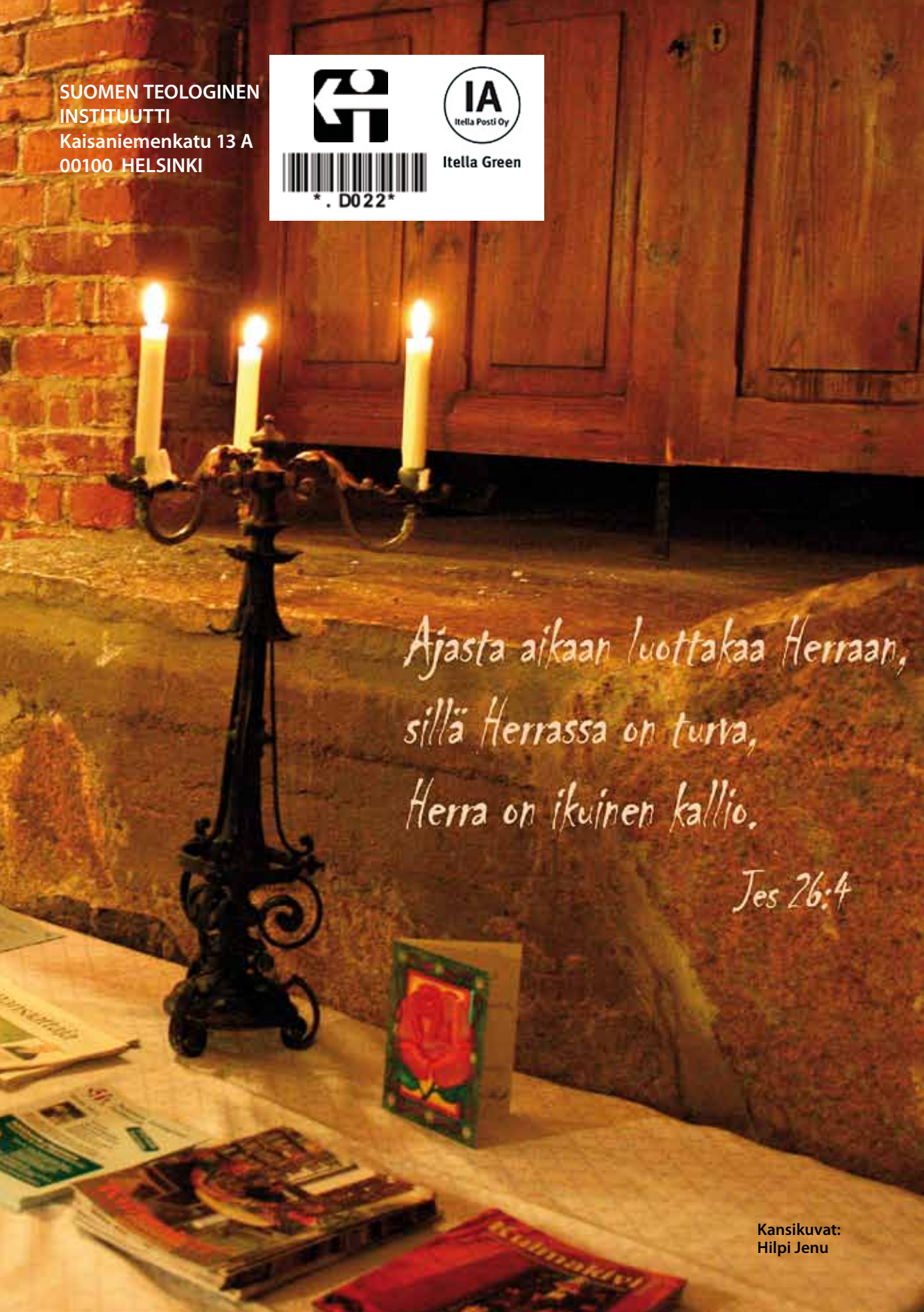

Kansikuvat:
Hilpi Jenu